

MEMÒRIA DEL PROGRAMA D'ACTUACIONS 2018

Olot, Març de 2019

Memòria de les actuacions realitzades l'any 2018

En data 13 de desembre de 2017 es va aprovar el Programa d'Actuacions i el Pressupost per l'any 2018.

El Pressupost inicialment aprovat va ser d'un total de **264.590,87€**.

ESTAT DE LES DESPESES (ECONÒMIC)

CAPÍTOLS		EUROS
I	DESPESES DE PERSONAL	63.173,96
II	DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	113.324,16
III	DESPESES FINANCERES	200,00
VI	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	21.852,80
V	FONS DE CONTINGÈNCIA	1.245,75
VI	INVERSIONS REALS	64.794,20
SUMA		264.590,87

ESTAT DELS INGRESSOS (ECONÒMIC)

CAPÍTOLS		EUROS
III	TAXES I ALTRES INGRESSOS	2,00
IV	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	223.783,09
V	INGRESSOS PATRIMONIALS	1,00
VII	TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	40.804,78
SUMA		264.590,87

Aquest 2018, s'ha executat gairebé la totalitat del programa d'actuacions aprovat al desembre de 2017.

En el cas del document que ens ocupa, i en el marc de cada àmbit d'actuació, hi figura un quadre resum que fa una primera referència a l'assoliment dels resultats, diferenciant-los per colors. El color verd correspon a les actuacions realitzades completament, el color taronja correspon a aquelles realitzades parcialment (o que en aquest moment encara no han estat acabades), les actuacions no realitzades s'han ombrejat en color vermell. Finalment, les actuacions no previstes però que durant l'any en curs s'ha cregut convenient incorporar al programa d'actuacions, s'han destacat en color blau.

A continuació es fa una valoració general del programa en qüestió, en la que es detallen els canvis respecte la planificació inicial i es fa la justificació corresponent. Finalment es detallen totes i cadascuna de les actuacions realitzades.

Memòria del Programa d'Actuacions 2018

Tanmateix, tal i com ja es va reflectir en memòries anteriors, i prèviament a entrar en l'anàlisi del programa d'actuacions executat el 2018, creiem oportú destacar la continuïtat de la col·laboració del Consorci en la redacció del Pla de Protecció de l'EIN (abans anomenat Pla Especial), que es va aprovar inicialment l'1 de març de 2019.

1. Actuacions de l'àmbit de CONSERVACIÓ

1.1. Conservació del patrimoni natural

Objectius generals:

- Ampliar el coneixement sobre la biodiversitat de l'espai
- Millorar l'estat de conservació del patrimoni natural
- Realitzar actuacions per al control de flora invasora

Actuacions:

			Estat
Conservació del patrimoni natural	FLORA	Actuació de conservació de flora	☹
	FAUNA	Seguiment de l'àguila daurada (<i>Aquila chrysaetos</i>)	☺
	HÀBITATS	Projectes de millora del patrimoni natural (2017-2018)	☺
		Mesures de control sobre <i>Ailanthus altissima</i>	☺
		Estudi d'aproximació als serveis ecosistèmics de la comarca – Projecte d'establiment d'una xarxa d'indicadors ambientals	☺
		Estudi dels valors de les basses de Tortellà	☺
		Estudi de valors naturals a l'entorn de la Muga	☺
		Prova pilot per al coneixement de nínxols ecològics dels principals ecosistemes de l'espai	☹
		Manteniment i continuïtat d'actuacions LIFE+TAXUS a l'Alta Garrotxa	☺
		Estudi de la fragilitat de les rieres (fase 1)	☺
		SÒLS	Estudi sobre els sòls de l'Alta Garrotxa (fase 1)

Valoració general:

Durant aquesta anualitat s'han executat gairebé totes les actuacions previstes en el Programa d'Actuacions.

Tanmateix, cal esmentar que en relació a la preservació del *Peucedanum schotti*, l'arranjament definitiu del tancat del Mont i la construcció del pas canadenc, donat que el cost superava les previsions econòmiques previstes, s'ha demanat una subvenció a la Diputació de Girona. Aquest fet ha suposat una ajornament en

l'execució de les actuacions i es preveu que aquestes es realitzaran a principis de 2019.

En relació a l'estudi de serveis ecosistèmics, que es realitza en col·laboració amb el PNZVG i el SIGMA, aquest s'ha reconduït, fent una aproximació des d'una perspectiva més holística. Aquest fet permetrà relacionar el proveïment de serveis ecosistèmics amb l'estat de conservació dels nostres ecosistemes i l'activitat humana. Per tal de fer factible aquesta visió transversal es pretén confeccionar una xarxa d'indicadors ambientals, no només relacionats amb els serveis pròpiament, sinó amb el medi, i que a mig i llarg termini han de pautar les directrius de gestió i la governança a la comarca.

En relació a l'estudi dels nínxols ecològics pròpiament, no s'ha realitzat, si bé s'espera que l'ampliació de perspectiva en l'estudi de serveis ecosistèmics doni resposta a una sèrie d'interrelacions que permetin conèixer millora el funcionament de les nostres estructures ecosistèmiques.

Finalment, i com en edicions anteriors, s'ha donat continuïtat a algunes actuacions, no previstes inicialment en el programa anual, però incloses al programa de conservació de flora:

- Seguiment de la prova pilot de transplantament d'individus de *Dryopteris remota* obtingut en assajos previs de propagació ex situ a la zona de Salarça.
- Seguiment dels treballs per l'establiment de nous rodals de *Dryopteris remota* en materials representatiu de la població natural obtingut en assajos de propagació ex situ.

Flora

• Actuació de conservació de flora

Objectiu i justificació:

Arrel del Pla de Conservació i gestió de *Peucedanum schotti* redactat el 2015 (Xavier Pujol i Joan Font) per encàrrec del Consorci, s'han derivat una sèrie d'actuacions. Una de les actuacions prioritàries és la limitació de la depredació de l'espècie a través d'una tanca i d'un pas canadenc

L'espècie *Peucedanum schotti* està inclosa al Decret 172/2008, de 26 d'agost del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.

Descripció:

Identificació dels punts crítics permeables de la tanca existent i instal·lació d'un pas canadenc,

Execució i resultats:

- Per a la realització d'aquesta actuació s'ha demanat una subvenció, resolta en setembre de 2018 i que a efectes de pressupost del Consorci s'ha acordat executar durant el 2019.
- Tanmateix, i en col·laboració amb el Cos d'Agents Rurals s'han detectat tots els punts susceptibles de ser permeables per l'accés de fauna domèstica i salvatge.

Fauna

• **Seguiment de l'àguila daurada (*Aquila chrysaetos*)**

Objectiu i justificació:

Consisteix en realitzar un treball de camp sistematitzat per tal de fer el seguiment per cadascuna de les parelles d'àguila daurada presents a l'espai, durant tot el seu període reproductiu (vols nupcials – polls volanders), pel coneixement de l'estat dels propis individus així com per la seva qualitat de bioindicadors del bon l'estat de conservació del territori on habiten.

L'Alta Garrotxa és ZEPA mitjançant l'Acord de GOV/112/2006, de 5 de setembre de 2006 i l'escalada està regulada a l'espai segons el Decret 148/1992 de 9 juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar espècies de fauna salvatge.

Descripció:

Realització d'un seguiment de camp que permeti identificar la presència i l'èxit reproductiu de les parelles d'àguila daurada que es coneixen a l'Alta Garrotxa, en concret als tres nius dels sectors de Sant Aniol, el Borró i Pincaró.

Execució i resultats:

- En aquest cas, l'actuació s'ha contractat a un ornitòleg reconegut de la comarca, en Mike Lockwood.
- Tal i com estava previst, s'ha realitzat el treball de camp i s'ha fet el registre corresponent de les dades.
- El seguiment s'ha centrat en les tres parets on hi ha localitzats els nius de l'espècie:
  - Sant Aniol
  - Borró
  - Pincaró
- Els principals resultats destaquen: la baixa productivitat de les parelles de l'espai i fins i tot, en algun cas només s'ha detectat un adult. Es confirmen les possibles zones de campeig apuntades anteriorment.
- Tota la informació s'ha aglutinat en una memòria final:

* *Informe de Seguiment dels nius d'àguila daurada de l'Alta Garrotxa (2018).*

Hàbitats

• Projectes de millora del patrimoni natural

Objectiu i justificació:

Aquesta actuació inclou 2 projectes finançats per la Diputació de Girona:

- Projecte per a la millora d'hàbitats a l'Alta Garrotxa (2017-2018)
- Projecte de conservació del patrimoni natural a l'Alta Garrotxa (2018): recuperació d'espais oberts i millora de xarxa de senders¹

Aquests projectes tenen un objectiu general que és la millora dels hàbitats de l'Alta Garrotxa, el qual s'ha concretat mitjançant dos objectius específics: (i) Increment i millora de la superfície d'espais oberts dins l'EIN; (ii) Eliminació de flora al·lòctona invasora i nociva per a la salut. Puntualment, un dels dos projectes inclou una actuació centrada en la millora d'un sender.

El projecte pretén donar suport a les activitats agro-ramaderes de l'espai i contribuir positivament a la disminució del risc d'incendi a través de la recuperació del paisatge en mosaic. Complementàriament pretén realitzar intervencions de control per evitar l'afectació dels valors naturals per la proliferació d'espècies invasores en l'espai.

L'Alta Garrotxa és Lloc d'Importància comunitària mitjançant l'Acord de GOV/112/2006, de 5 de setembre de 2006, i declarada Zona d'Especial Conservació, mitjançant l'Acord de GOV/150/2014, de 4 de novembre de 2014.

Descripció:

Estassada d'estrat arbustiu per recuperar l'estrat herbaci en el marc d'espais oberts. Tractament de control químic per a l'eliminació dels peus d'ailant (*Ailanthus altissima*) en les zones adjacents a l'EIN, donat que podrien ser vehicle de propagació d'aquesta espècie invasora dins l'espai protegit.

Execució i resultats:

- Per realitzar aquest projecte s'ha comptat amb el finançament de la Diputació de Girona, en el marc de les *Subvencions per al desenvolupament d'actuacions, per part de consorcis, de conservació del patrimoni natural en espais d'interès natural* així com a través del conveni marc que tenen al Diputació amb l'Obra Social "la Caixa".
- Gran part dels treballs s'han realitzat amb empreses del territori que coneixen la naturalesa i les condicions tècniques dels treballs a realitzar, concretament Trescant i Terra Aspra.
- Per a tasques que requerien d'un coneixement tècnic més específic, s'ha contractat a *Galanthus*, especialment per al tractament químic vinculat a l'eliminació de l'ailant.
- Les actuacions incloses en els dos projectes han estat dutes a terme als següents sectors:

---

¹ La part de millora de senders es desenvoluparà a l'apartat d'ús públic de la present memòria.

- Can França: 4,6 Ha
  - El Pujol: recuperació de 2,20ha d'espais oberts.
  - Bestrecà: recuperació d'2,50ha d'espais oberts.
  - Argelaguer: intervenció sobre una superfície de 1585m2 de rodals d'ailant
  - Montagut i Oix: intervenció sobre una superfície de 1310m2 de rodals d'ailant
  - Sant Jaume de Llierca: intervenció sobre una superfície de 1020m2 de rodals d'ailant
  - Beuda: intervenció sobre una superfície de 100m2 de rodals d'ailant
- Els treballs s'han justificat en un document final que detalla totes les actuacions realitzades:

* Memòria final del Projecte per a la millora d'hàbitats a l'Alta Garrotxa (2017-2018) i Memòria final del Projecte del patrimoni natural a l'Alta Garrotxa (2018): recuperació d'espais oberts i millora de la xarxa de senders.

• **Mesures de control sobre *Ailanthus altissima***

* Incorporada a l'actuació de Projectes de millora del patrimoni natural.

• **Estudi d'aproximació als serveis ecosistèmics de la comarca**

Prèvia:

L'estudi, realitzat juntament amb el PNZVG i en col·laboració amb el SIGMA, s'ha reconduït cap a l'establiment d'una **Xarxa d'Indicadors Ambientals** de la comarca i Alta Garrotxa.

Objectiu i justificació:

El projecte consta de 3 objectius: (i) Identificar com les activitats humanes afecten a la qualitat dels ecosistemes terrestres de la Garrotxa, (ii) Posar en valor els serveis ecosistèmics de la comarca per promoure la preservació de les estructures i processos naturals que els proveeixen, (iii) Establir una metodologia de seguiment a partir d'una xarxa d'indicadors de la qualitat dels ecosistemes terrestres i dels serveis ecosistèmics que proveeixen.

Per poder fer-ho s'ha creat una taula de treball per tal de fer un treball conjunt entre l'empresa adjudicatària i les administracions implicades.

Descripció:

Definir marc teòric i conceptual: buidatge bibliogràfic i consens conceptual
Definir efectes dels processos i establir els serveis ecosistèmics resultants

Execució i resultats:

- Per a la realització de l'estudi s'ha contractat a l'empresa *Galanthus*, donada la seva experiència i rigor en els estudis de caràcter ambiental.

- Fins a data d'avui s'ha executat el següent:
  - o Buidatge dels marcs teòrics que relacionen els ecosistemes terrestres i les activitats humanes des d'una visió sistèmica.
  - o Definició dels conceptes vinculats a la cascada dels ecosistemes: estructures naturals, processos dels serveis ecosistèmics, valors naturals, valors socials i canvis antròpics.
  - o Establiment de relacions entre processos, serveis ecosistèmics i relació amb els ecosistemes definits.
- Es preveu una fase III de l'estudi que es desenvoluparà durant el 2019, que ha permetre definir precisament la xarxa d'indicadors en base a tot aquest treball previ.

• **Estudi dels valors naturals de les basses de Tortellà**

Objectiu i justificació:

L'objectiu és diagnosticar els valors naturals de dos sistemes aquàtics de Tortellà: (i) l'estany de Can Camps, (ii) la bassa de la guixera.

Aquest estudi s'ha realitzat a petició de l'Ajuntament de Tortellà.

Descripció:

Buidatge bibliogràfic i documental d'informació prèvia sobre els dos punts d'aigua.

Visites de camp per diversos experts en flora i fauna

Confeció d'una memòria final amb totes les dades recopilades.

Execució i resultats:

- Per a la realització de l'estudi s'ha contractat a l'empresa *Galanthus*, donada la seva experiència i rigor en els estudis de caràcter ambiental.
- Els resultats de l'estudi conclouen que la Bassa de les Guixeres, tot i tenir un elevat potencial, no alberga elements d'interès florístic o faunístic. Bàsicament, aquest fet es dona per la pròpia estructura de la depressió, sense espai de transició entre el medi aquàtic i els marges i també per la presència de fauna exòtica que impedeix el desenvolupament tant dels amfibis com dels invertebrats que li serien propis.
- En relació a l'estany de Can Camps, aquest està en un bon estat de conservació: s'hi conserven bona part dels elements botànics lligats al medi aquàtic i s'hi ha observat gran quantitat d'odonats. L'únic factor problemàtic seria la colonització de la làmina d'aigua per part del negundo.
- Complementàriament a la diagnosi, l'estudi també apunta les mesures de gestió a executar per millorar els hàbitats i frenar les amenaces potencials en aquests punts.
- Tota la informació s'ha aglutinat en una memòria final:

* *Diagnosi dels valors naturals de l'estany de Can Camps i de la bassa de la Guixera de Tortellà (2018)*

• **Estudi dels valors naturals a l'entorn de la Muga**

Objectiu i justificació:

L'objectiu és identificar els principals valors naturals a l'entorn d'un tram de la Muga, principalment a l'alçada del Càmping Bassegoda Park, valorar l'afectació antròpica sobre aquest i proposar mesures d'ordenació per minimitzar els impactes.

Aquest estudi s'ha realitzat en el marc de l'elaboració del *Pla de protecció del medi natural i del paisatge* per tal que els resultats i les zonificacions derivades es poguessin incloure en l'ordenació de les activitats de lleure, especialment les aquàtiques.

Descripció:

Buidatge bibliogràfic i documental d'informació prèvia sobre la Muga
Visites de camp per diversos experts per a l'aplicació de l'*Índex de vulnerabilitat fluvial*
Confeció d'una memòria final amb totes les dades recopilades.

Execució i resultats:

- Per a la realització de l'estudi s'ha contractat a l'empresa *Galanthus*, donada la seva experiència i rigor en els estudis de caràcter ambiental.
- Segons les característiques hidromorfològiques, s'han definit 14 trams d'avaluació. Per cada tram d'avaluació s'ha determinat el nivell de vulnerabilitat.
- Complementàriament s'ha fet una avaluació de la freqüentació en aquesta zona de la Muga i s'han identificat les principals activitats aquàtiques que s'hi desenvolupen.
- A partir de la informació recopilada a camp i el buidatge bibliogràfic, s'ha establert una proposta d'ordenació per cadascun dels sectors tractats: La Muga, Riera d'en Parada, Torrent d'en Ferrerós, en relació al bany, el descens de barrancs o el trècking aquàtic, i altres parets, com els cingles del Bertran, en relació a l'escalada.
- Tota la informació s'ha aglutinat en una memòria final:

* *Diagnosi dels valors naturals i proposta d'ordenació de les activitats a l'entorn de la Muga dins l'EIN de l'Alta Garrotxa (2018).*

• **Manteniment i continuïtat d'actuacions del LIFE+ Taxus a l'Alta Garrotxa**

Objectiu i justificació:

L'objectiu és coordinar l'execució d'actuacions de conservació de les teixedes en l'àmbit de l'Alta Garrotxa, per tal de donar continuïtat al Projecte LIFE+ Taxus de conservació de teixedes catalanes (concedit al Centre Tecnològic Forestal de Catalunya –CTFC-), el qual va finalitzar l'any 2016, garantint així la conservació d'aquest hàbitat a l'EIN i al territori català.

En aquest sentit cal destacar que les teixedes són hàbitat d'interès comunitari prioritari i que l'Alta Garrotxa és Lloc d'Importància comunitària mitjançant l'Acord de GOV/112/2006, de 5 de setembre, i declarada Zona d'Especial Conservació, mitjançant l'Acord de GOV/150/2014, de 4 de novembre de 2014.

Descripció:

Manteniment del tancat per evitar el pastoreig del bestiar a la teixeda de Miscelòs

Execució i resultats:

- S'ha contractat a l'empresa *Trescant* per a la realització dels treballs.
- Concretament, el treball realitzat ha estat la desbrossada i el manteniment del tancat de filat elèctric que protegeix la teixeda de Miscelòs

• **Estudi sobre la fragilitat de les rieres de l'Alta Garrotxa**

Objectiu i justificació:

L'objectiu de l'estudi és disposar d'un estudi sobre les principals rieres de l'EIN on es realitzen activitats aquàtiques per part dels usuaris, en especial el bany, i la valoració de l'afectació antròpica sobre aquestes.

Aquest estudi es realitza en el marc de l'elaboració del *Pla de protecció del medi natural i del paisatge*, per tal de valorar si és necessari incorporar alguna directriu per a l'ordenació d'aquestes activitats. Donat l'abast de l'estudi, també es realitza en dues fases per poder valorar correctament l'impacte real.

Descripció:

Recerca bibliogràfica

Inici del treball de camp: observació i recollida de dades

Execució i resultats:

- Per a la realització de l'estudi s'ha contractat a l'empresa *Galanthus*, donada la seva experiència i rigor en els estudis de caràcter ambiental.
- S'ha confeccionat una cartografia de base sobre les principals zones de bany i on proliferen altres activitats aquàtiques, donada la morfologia dels sectors.
- S'ha realitzat una primera recollida de dades sobre hàbitats, flora, amfibis, invertebrats aquàtics, peixos i gea.
- S'ha fet una primera aproximació a l'Índex de vulnerabilitat fluvial d'alguns sectors habituals de bany.
- Es preveu la finalització de l'estudi durant el 2019.

• **Estudi sobre els sòls de l'Alta Garrotxa**

Objectiu i justificació:

L'objectiu de l'estudi és el coneixement dels sòls de l'espai d'interès natural, concretant els tipus de sòls de cada subunitat fisiogràfica, la seva distribució espacial i, en la mesura del possible, les seves característiques.

Fins a data d'avui l'Alta Garrotxa no disposava de cap estudi sobre els sòls, essent aquest un condicionant clau per a l'establiment d'hàbitats i comunitats de valor natural.

Descripció:

Identificació de les unitats fisiogràfiques
Campanya de camp: Observació i recollida de mostres
Anàlisi a laboratori i classificació de sòls
Informe preliminar

Execució i resultats:

- Per a la realització d'aquesta actuació s'ha contractat l'empresa *Axial*, amb experiència contrastada en estudis d'aquesta tipologia.
- Actualment s'està duent a terme la classificació de sòls del sector est de l'espai, quedant per cobrir el sector oest en la campanya de camp (contractació futura).
- Un cop obtinguts els resultats es confeccionaran els mapes temàtics i el perfil de distribució de sòls de tot l'espai, així com la memòria final on s'aglutinarà tota la informació.

1.2. Conservació del patrimoni cultural

Objectius generals:

- Millorar l'estat de conservació del patrimoni cultural

Actuacions:

		Estat	
Conservació del patrimoni cultural	PATRIMONI ARQUITECTÒNIC	Neteja i manteniment dels elements d'interès del patrimoni arquitectònic	😊
		Refonamentació del Pont de Valentí	😊
		Reconstrucció del forjat i porxo exterior i col·locació de fusteries	😊
		Suport a la consolidació de Sant Valentí de Salarça (fase V)	😊

Valoració general:

El programa de conservació s'ha realitzat en la seva totalitat.

Complementàriament a la neteja d'entorns del patrimoni arquitectònic, i a petició de l'Ajuntament, s'ha refet el mural de rajoles de la Font de Palou, a Sant Llorenç de la Muga.

En el marc d'aquest programa, destacar que finalment s'ha pogut executar la consolidació del pilar del Pont de Valentí, gràcies a l'aprovació del projecte per part del Departament de Cultura i la concessió d'una subvenció per part de la Diputació de Girona per a l'execució de les obres.

D'altra banda, s'han fet intervencions importants clau en la finalització de les obres de la Rectoria de Sant Aniol, gràcies també a una subvenció de la Diputació de Girona. Concretament en tracta de la construcció d'un forjat i del porxo exterior, així com de la col·locació de les fusteries de l'edifici.

Patrimoni arquitectònic

- *Neteja dels elements d'interès del patrimoni arquitectònic*

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és mantenir en bones condicions l'entorn de patrimoni arquitectònic d'interès de l'espai.

Aquesta actuació és una demanda dels Ajuntaments membres i altres institucions i permet la conservació i seguiment del patrimoni arquitectònic de l'espai.

En aquest sentit també cal tenir en compte que molts d'aquests elements del patrimoni estan catalogats com a Bé Cultural d'Interès Nacional o Bé d'Interès Local.

Descripció:

Realització de la desbrossada de la vegetació a l'entorn d'elements del patrimoni arquitectònic i els accessos als mateixos si s'escau.

Execució i resultats:

- Aquesta actuació s'ha contractat a *La Fageda*, que en anys anteriors ja havia realitzat actuacions similars.
- Els elements que s'han incorporat en aquesta campanya són els detallats a continuació:

<i>Element del patrimoni</i>	<i>Terme municipal</i>
Sant Feliu de Carbonils	Albanyà
Sant Vicenç de Principi	Albanyà
Sant Julià de Ribelles	Albanyà
Sant Bartomeu de Pinçaró	Albanyà
Torre de Falgars	Beuda
El Castellot	Beuda
Ermita del Remei	Camprodon
Castell de Rocabruna	Camprodon
Pont del Bolacell	Camprodon
Pont d'Oix	Montagut i Oix
Pont de Valentí	Montagut i Oix
Santa Maria d'Escales	Montagut i Oix
Font de Palau	Sant Llorenç de la Muga
Font del Cossi	Tortellà
Bauma del Serrat del Pont	Tortellà
Pont dels Esquellerincs	Vall de Bianya

- Complementàriament, s'ha restituit a petició del l'Ajuntament de Sant Llorenç de la Muga, el mural de rajoles de la Font de Palau o Palol.

• Refonamentació del Pont de Valentí

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és refonamentar el Pont de Valent, un dels principals elements del patrimoni cultural i arquitectònic del sector central de l'EIN de l'Alta Garrotxa, per evitar el deteriorament de l'estructura.

L'estudi de patologies del pont ja indica certa erosió en un dels estreps degut a les avingudes de la riera, concretament a la roca de fonamentació, però que podria en un futur descalçar l'estructura del pont.

En aquest sentit destacar que el Pont de Valentí té incoat un expedient de catalogació de Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) i es configura com un element d'interès clau en el marc dels itineraris 1 i 5 del Consorci.

Descripció:

Refonamentació del Pont de Valenti

Execució i resultats:

- Per a la realització d'aquesta obra s'ha elaborat prèviament un *Estudi sobre les patologies en la fonamentació i propostes de millora del Pont de Valenti*, encarregat a l'arquitecte Arnau Vergés. Aquest document a permès tramitar els permisos necessaris del Departament de Cultura per poder obtenir la llicència.
- Les obres s'han realitzat durant la tardor de 2018 i han estat realitzades per Germans Picart, empresa amb experiència contrastada en rehabilitació de patrimoni cultural a l'espai.
- Les obres han consistit principalment en:
  - o Rebaix de la zona a tractar fins a trobar un estrat resistent.
  - o Construcció del reforç de formigó amb fibres.
  - o Col·locació de membrana protectora per facilitar futures intervencions.
  - o Encofrat a una cara mitjançat tauler metàl·lic.
  - o Acabat final similar a la textura de pedra del pont.
- Complementàriament s'ha realitzat el control arqueològic de la intervenció, que ha anat a càrrec de Joan Frigola.

• Reconstrucció del forjat i porxo exterior i col·locació de fusteries

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és donar continuïtat a les obres de consolidació de la Rectoria de Sant Aniol.

És una prioritat del Consorci col·laborar en la restauració d'un conjunt arquitectònic i cultural tant emblemàtic com aquest, i per tant es considera necessari aprofitar totes les oportunitats per avançar en la consolidació de l'edifici.

Precisament, l'objectiu d'aquesta actuació és la finalització de la consolidació del volum del conjunt edificatori de la Rectoria, permetent així la seva futura utilització com a refugi de muntanya, tal com està previst.

L'any 2015 s'aprova el Pla Especial Urbanístic (PEU), de 20 de gener, de rehabilitació de la rectoria i l'adequació d'aquesta per a refugi de muntanya.

Descripció:

Construcció del forjat
Construcció del porxo exterior
Col·locació de fusteries

Execució i resultats:

- Aquesta obra s'ha adjudicat a l'empresa *Germans Picart*, amb experiència contrastada en la restauració de patrimoni arquitectònic en l'àmbit de l'Alta Garrotxa. La col·locació de fusteries ha anat a càrrec de la fusteria Xavier Viñolas.
- Les principals actuacions han consistit en:
  - o Subministrament i col·locació de l'estructura de fusta, biguetes i llates per al forjat de l'Annex III i el porxo exterior.
  - o Subministrament i col·locació de teula aràbiga per al forjat de l'Annex III i el porxo exterior.
  - o Subministrament i instal·lació de les finestres i el cancell de l'entrada.
  - o Transport de tot el material amb helicòpter

• Suport a la consolidació de Sant Valentí de Salarça

Objectiu i justificació:

L'objectiu és consolidar l'ermita de Sant Valentí de Salarça, com a un dels principals elements de patrimoni cultural i arquitectònic del sector occidental de l'espai.

La intervenció es fa necessària perquè l'edificació patia un deteriorament progressiu amb un perill d'esfondrament imminent de la volta central, i és per aquest motiu que l'Ajuntament de Camprodon ha sol·licitat successivament, en les diferents fases d'execució, la col·laboració del Consorci en el marc de la iniciativa de rehabilitació engegada pels Amics de l'Alta Garrotxa.

Aquesta fase V suposa la finalització de les obres de rehabilitació del conjunt arquitectònic, i posa fi a l'actuació.

Cal tenir en compte que aquest element del patrimoni, del s.X, està incoat com a BCIN, de manera que la seva preservació encara esdevé més prioritària.

Descripció:

Realització de les obres per a la consolidació de l'església de Sant Valentí de Salarça (fase V)

Execució i resultats:

- Aquesta actuació s'ha dut a terme mitjançant un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Camprodon i els Amics de l'Alta Garrotxa, mitjançant el qual el Consorci ha co-finançat l'actuació.
- La promotora de l'obra és l'Associació d'Amics de l'Alta Garrotxa, i aquesta ha estat dirigida per l'arquitecte Lluís Bayona i executada per l'empresa *Construccions Beget SL*.
- El treball realitzats en aquesta última fase són:

Memòria del Programa d'Actuacions 2018

- Anivellat dels paviments interiors.
- Reposició de peces desaparegudes.
- Reforç metàl·lic de la jàssera a la zona del porxo.
- Repàs de les bigues i del teulat en general.
- Protecció de les obertures per evitar l'entrada d'aus.
- Nou tancament a la porta romànica del mur de migdia.

2. Actuacions de l'àmbit de L'ÚS PÚBLIC

Objectius generals:

- Regular i/o ordenar una sèrie d'activitats vinculades a ús públic.
- Mantenir els equipaments i infraestructures de suport a l'ús públic en bon estat.
- Col·laborar en projectes externs relacionats amb les activitats de lleure i l'ús públic, molt especialment amb la Carta Europea de Turisme Sostenible del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa

Actuacions:

		Estat	
Regulació i ordenació de les activitats de lleure	GENERAL	Anàlisi de la comarca com a destí Starlight i seguiment general de la CETS	😊
		Elaboració d'una diagnosi sobre l'ús públic de la comarca (CETS) (fase II)	😞
		Execució d'un pas per creuar el riu a l'alçada de la Gorga del Citró	😊 ²
		Ordenació de l'aparcament de Ca la Bruta	😊 ³
		Manteniment d'equipaments i senyalització	😊
		Gestió d'escombraries	😊
	ESCALADA	Regulació de l'escalada	😊
		Aplicació de la regulació del descens de barrancs vigent	😊
	MOTORIZAT	Regulació de l'accés motoritzat (Sadernes)	😊
	SENDERISME	Arranjament del camí de Sant Aniol (fase III)	😊
		Adequació del Salt de la Núvia	😊
		Manteniment d'itineraris i GRs	😊
		Manteniment dels itineraris veïnals de l'Alta Garrotxa	😊 ⁴
		Restitució del pas del GR11 entre la Quera i Talaixà	😊

² Cal tenir en compte que aquesta actuació es va executar durant el primer semestre de 2018, tot i pertànyer al pressupost de 2017 i per aquest motiu figura tant a la Memòria 2017 com a la Memòria 2018.

³ Ídem anterior.

⁴ Aquesta actuació s'ha desenvolupat juntament amb l'actuació de Manteniment d'itineraris i GRs.

Valoració general:

Les actuacions en l'àmbit d'ús públic s'han realitzat en la seva totalitat a excepció de la diagnosi d'ús públic. En aquest sentit, des de la Comissió Tècnica de la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) s'ha considerat necessari fer partícips altres agents del territori, ja siguin públics o privats. En aquest sentit, es considera clau la implicació activa del Consell Comarcal vista la magnitud d'aquesta actuació. És per aquest motiu que de cara a 2019, en base als resultats de la diagnosi, es preveu establir una taula de treball en aquesta línia.

En aquest mateix marc, cal destacar la col·laboració activa del Consorci en el marc de la CETS, considerat el marc principal per a la gestió del turisme en els espais naturals de la comarca. En l'annualitat 2018, el Consorci (conjuntament amb el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa) ha desenvolupat diverses actuacions contingudes en el Programa d'actuacions de la CETS, impulsant el seu desenvolupament en l'àmbit territorial de tota la comarca.

Més enllà de la CETS, i com és habitual, s'han dut a terme les actuacions de manteniment d'equipaments, executant les reparacions pertinents com la reposició de diferents tanques, de nova senyalització, així com la recollida d'escombraries en els punts de més freqüentació, per tal de mantenir el correcte estat de l'espai.

Des d'un punt de vista de protecció del medi, però també de seguretat dels visitants, s'han seguit realitzant tasques de regulació pel que fa a les activitats d'escalada, descens de barrancs i accés motoritzat, de manera satisfactòria i amb col·laboració dels usuaris.

Pel que fa al manteniment d'itineraris i GRs, i tal i com ja es va fer durant les anualitats anteriors, aquesta actuació s'ha realitzat a través de la formalització d'un conveni amb el Consell Comarcal de la Garrotxa. Tanmateix, s'han realitzat una sèrie d'actuacions complementàries realitzades directament des del Consorci, que són les que figuren en blau en el llistat previ, principalment el condicionament i millora del camí del Salt de la Núvia i la recuperació d'un tram de GR11 entre la Quera i Talaixà que s'havia esllavissat. Tot i que aquesta actuació s'emmarca principalment en l'ús públic com activitat de lleure, cal tenir en compte que té un marcat valor socioeconòmic, vist l'ús que en fan els ramaders de la zona per desplaçar els seus ramats.

Ordenació i regulació de les activitats de lleure en general

• Anàlisi de la comarca com a destí Starlight i seguiment general de la CETS

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és donar resposta als compromisos assumits pel Consorci en el marc de la Carta Europea de Turisme Sostenible.

En aquest sentit, cal destacar que hi ha una sèrie d'actuacions que lidera el Consorci i que, com a tal, és responsable de la seva execució.

El projecte de la CETS ha estat impulsat per part del PNZVG, però abasta la totalitat del territori de la comarca, i és per aquest motiu que altres institucions com el Consorci de l'Alta Garrotxa hi figuren com a entitats responsables de les actuacions.

Durant aquesta anualitat destaca la participació del Consorci en la confecció de la cartografia d'àrees sensibles en relació a les activitats turístiques, que s'ha estat realitzant entre finals de 2018 i principis de 2019, i la presentació de les dades de contaminació acústica i lumínica al consell d'Alcaldes.

Descripció:

Participació en les jornades tècniques de confecció de la cartografia d'àrees sensibles de la comarca en relació a les activitats turístiques.
Assistència i participació activa en les reunions i tasques de la Comissió Tècnica de la CETS
Presentació en el Consell d'Alcaldes de les dades de contaminació acústica i lumínica recollides pel DTES.

Execució i resultats:

- Des del Consorci s'ha participat de forma activa en les Comissions tècniques de seguiment, com a espai imprescindible per a l'execució del Programa d'Actuacions de la CETS.
- L'actuació d'anàlisi de la comarca com a destí *Starlight* s'ha realitzat de forma col·laborativa amb dues institucions, el PNZVG i Turisme Garrotxa. Les dades obtingudes en col·laboració amb el DTES en relació a contaminació acústica i lumínica s'han presentat en el Consell d'Alcaldes.
- Arrel d'aquest Consell s'ha proposat i acordat amb el Consell Comarcal de la Garrotxa la creació d'una taula per a la reducció de la contaminació acústica i lumínica a la comarca.
- Complementàriament s'ha donat continuïtat a l'estudi de serveis ecosistèmics (veure àmbit de Conservació).
- Finalment, a finals de 2018 s'ha iniciat la confecció de la cartografia d'àrees sensibles de la comarca en relació a les activitats turístiques, i s'han realitzat una sèrie de jornades tècniques juntament amb el Parc i l'empresa adjudicatària responsable de la seva elaboració, en aquest cas *Galanthus*.

• Execució d'un pas per creuar el riu a l'alçada de la gorga del Citró

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és garantir un mínim pas a l'alçada del Citró per poder accedir a la banda esquerra de riu.

En aquest sentit, cal destacar que la passera de fusta que havia instal·lat el Consorci fa uns anys se la va endur un temporal, de manera que ha estat imprescindible cercar una altra solució constructiva.

Finalment, aquesta actuació s'ha dissenyat juntament amb l'Agència Catalana de l'Aigua, vista la dificultat de buscar una solució que permetés el pas d'una banda, i que de l'altra no malmetés un entorn tan delicat, des del punt de vista dels valors naturals i paisatgístics, com és la riera de Sant Aniol

Descripció:

Construcció d'una passera a la riera de Sant Aniol, a l'alçada del Citró

Execució i resultats:

- Aquesta actuació s'ha realitzat a partir de la *Memòria tècnica de reposició de pas peatonal a la riera de Sadernes, a la zona del Citró* (programa d'actuacions 2016), que es va redactar de forma col·laborativa juntament amb l'Agència Catalana de l'Aigua per garantir la preservació dels valors naturals i paisatgístics de l'entorn de la riera de Sant Aniol.
- Aquesta obra s'ha adjudicat a *Esteve Pijous i Molas*, amb experiència contrastada en intervencions similars en l'àmbit de l'Alta Garrotxa.
- L'execució de l'obra ha consistit en:
  - o Construcció de 20 daus de pedra calcària de la zona repicats a dos acres
  - o Adhesió dels daus a la roca mare a través d'un ancoratge estructural

• Ordenació de l'aparcament a Ca la Bruta

Objectiu i justificació:

L'eix central de l'EIN és un sector amb gran volum de visites, i una freqüentació elevada especialment en els mesos calorosos de l'any.

En aquest sentit, els ajuntaments de Montagut i Oix i Sales de Llierca estableixen la regulació de l'accés motoritzat al sector, mitjançant acords de ple municipals. El Consorci s'estableix com l'ens gestor d'aquesta regulació, amb l'emissió d'autoritzacions de pas i la coordinació de la restricció de l'accés en el període de març a octubre.

Per a això, és necessari garantir un bon ordenament de la circulació i dels espais d'estacionament, que garanteixi la facilitat d'accés als habitants de la zona, als visitants i especialment als serveis d'emergència.

En aquest sentit es considera necessari habilitar un aparcament per a l'ús dels propietaris/habitants de Ca la Bruta (que actualment no disposen d'espai per aparcar) amb la finalitat de garantir l'ordenació de vehicles al llarg de la pista de Sadernes.

Descripció:

Construcció de dues places d'aparcament per a ús exclusiu de Ca la Bruta al voral del camí de Sadernes a Bassegoda

Execució i resultats:

- Aquesta actuació s'ha contractat a l'empresa *Germans Picart*, amb experiència contrastada en actuacions similars en l'àmbit de l'Alta Garrotxa.
- L'execució de l'obra ha consistit en:
  - o Instal·lació de barres de fusta per a la delimitació dels aparcaments
  - o Instal·lació de senyalització

• **Manteniment d'equipaments i senyalització**

Objectiu i justificació:

Mantenir els equipaments de suport a l'ús públic en bon estat.

En aquest sentit, cal tenir en compte que la gran majoria són infraestructures pròpies de l'ens i que són imprescindibles per a l'ordenació de l'espai en les zones de màxima freqüentació.

D'altra banda, és rellevant el fet que en determinats punts, aquestes instal·lacions són imprescindibles per a la seguretat dels visitants i els usuaris en general de l'espai.

Descripció:

Revisió periòdica dels equipaments instal·lats en l'àmbit de l'EIN i executar les reparacions pertinents.

Execució i resultats:

- Aquesta actuació ha consistit en la revisió de les infraestructures fent visites periòdiques en les zones d'aparcament i les àrees d'acollida, especialment en les èpoques de més afluència, que és quan hi ha més accidents i actes de vandalisme tenen lloc a l'espai.
- A posteriori, i un cop avaluats els danys, s'ha contractat empresa *Trescant* per a la restitució de tanques i la instal·lació de senyals i plafons informatius.
- L'edició de les senyals ha estat adjudicada a l'empresa *Chaper*, amb experiència contrastada en la senyalització d'espais naturals protegits.
- Les infraestructures que s'han restituit/reparat/millorat han estat:
  - o Reposició de la tanca texana i millora a les zones d'aparcament de Sadernes.
  - o Nova senyalització sobre activitats compatibles i no compatibles dins l'espai.
- En aquesta actuació també s'ha contemplat la instal·lació de la senyalització associada a la regulació de l'accés motoritzat en el sector de Sadernes,

• **Gestió d'escombraries**

Objectiu i justificació:

Recollir les deixalles en les zones de més freqüentació.

La nostra experiència en la gestió de l'espai ens ha permès comprovar que l'acumulació de deixalles genera un efecte en cadena de deixadesa per part de l'usuari, mentre que una intervenció a temps té un impacte positiu en el manteniment de l'entorn.

Descripció:

Recollida de les deixades en els eixos de més freqüentació de l'espai i en les èpoques de més afluència.

Execució i resultats:

- Aquesta actuació s'ha contractat a la *Fundació La Fageda*, que ja havia fet tasques similars en anualitats anteriors.
- Les principals zones d'intervenció han estat:
  - o Pont del Llierca: aparcament, àrea acollida, pont, accessos i zones de bany
  - o Sadernes: aparcament, entorn de la Rectoria i església de Santa Cecília
  - o Itinerari 1: aparcaments, traça de l'itinerari, accessos i zones de bany
  - o Sant Aniol d'Aguja: entorn Rectoria i ermita de Sant Aniol, traçat del camí al Brull i entorn, zones de bany
- Les tasques s'han dut a terme entre els mesos de juliol i setembre, fent serveis amb una periodicitat màxima de dues setmanes.

Escalada

• Regulació de l'escalada

Objectiu i justificació:

L'objectiu és compatibilitzar la pràctica de l'escalada a l'espai amb la preservació de les poblacions d'aus rupícoles del mateix.

Tal i com ja s'ha especificat al programa de conservació de la biodiversitat, cal tenir en compte que les aus rupícoles de l'espai estan protegides a nivell europeu i, és per aquest motiu que, en base al Decret 148/1992 de 9 juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar espècies de fauna salvatge, el mateix DTES ha emès diversos informes sobre l'ordenació de les zones d'escalada de l'EIN de l'Alta Garrotxa.

Descripció:

Contacte amb propietaris afectats.

Revisió de la regulació amb el DTES, i incorporació al Pla de Protecció

Coordinació amb el cos d'Agents Rurals pel control del compliment de la regulació.

Coordinació amb altres cossos de seguretat.

Execució i resultats:

- L'execució s'ha realitzat amb personal propi, seguint la dinàmica d'anualitats anteriors.
- S'ha donat continuïtat a la coordinació amb el DTES per tal de formalitzar en base al Decret 148/0992, una actualització de la regulació de l'activitat. Aquesta actualització es fa a través d'informes emesos pel mateix Departament.

- Actualització de la cartografia del nou *Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa* pel que fa a les zones d'escalada.
- Finalment, s'ha establert una dinàmica de suport amb altres cossos de seguretat, com el cos de Bombers, per tal que poguessin realitzar determinades pràctiques en zones d'escalada.

Descens de barrancs

• Aplicació de la regulació del descens de barrancs vigent

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és gestionar les sol·licituds per a la pràctica del descens de barrancs a l'espai, fent les corresponents resolucions en funció de la disponibilitat de places en els barrancs autoritzats.

Aquesta actuació és necessària en el marc de l'aplicació de l'Ordenança reguladora de l'activitat de descens de barrancs dins l'EIN de l'Alta Garrotxa, publicada al BOP de Girona núm. 113.

Descripció:

Gestió de les sol·licituds per a la pràctica del descens de barrancs amb l'emissió de les resolucions corresponents.

Execució i resultats:

- Aquesta actuació, que s'ha dut a terme estrictament amb personal propi, ha consistit en la tramitació de les sol·licituds presentades al Consorci per a la pràctica del descens de barrancs.
- Pel que fa a les dades més significatives, cal destacar el següent:
  - o *S'han gestionat un total de 318 sol·licituds.*
  - o *El nombre de resolucions favorables és de 208 mentre que les desfavorables (per no haver-hi disponibilitat de places) han estat 110.*
  - o *El període de més aflluència és de mitjans d'abril a setembre.*
  - o *La majoria de sol·licituds són per practicar l'activitat al barranc de Sant Aniol. (Sant Aniol → 183; Les Canals → 135)*
  - o *El 81,5% de les sol·licituds han estat cursades per particulars mentre que la resta (18,5%) han estat tramitades per entitats o empreses.*
  - o *El 56 % dels sol·licitants estan federats.*
- Finalment, s'ha donat continuïtat a la dinàmica de col·laboració amb el cos d'Agents Rurals i el de Bombers, mantenint la plataforma de consulta digital per tal de facilitar-los l'accés a les dades d'ús dels barrancs, amb la finalitat d'organitzar millor els controls i per facilitar les tasques en cas d'emergències, respectivament.
- Complementàriament, i tal i com s'ha fet amb l'escalada, s'ha realitzat una actualització de la cartografia del nou *Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa* pel que fa a les zones de descens de barrancs, en base al Pla d'ordenació de descens de barrancs i l'Estudi de valors naturals realitzat a l'entorn de la Muga.

Accés motoritzat

• Regulació de l'accés motoritzat a la zona de Sadernes

Objectiu i justificació:

Reduir el trànsit motoritzat a la pista de Sadernes i la vall de Riu, així com reduir la sobrefreqüentació a la vall de Sant Aniol.

La regulació es va posar en marxa per tal de minimitzar el desordre i l'impacte derivat de la massificació turística en aquesta zona i en base al Decret 166/98, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.

Descripció:

Restricció de l'accés mitjançant senyalització
Manteniment dels aparcaments habilitats
Distribució de les autoritzacions de pas per accedir a la vall

Execució i resultats:

- Per tal de fer efectiva la regulació de l'accés motoritzat, els Ajuntaments de Sales de Llierca i Montagut i Oix han pres els acords de Ple corresponents.
- En aquest marc, ambdós consistoris han delegat en el nostre ens l'emissió de les corresponents autoritzacions de pas en compliment de l'article 8 del Decret 166/98, que el Consorci ha cursat durant el gener de l'anualitat 2018 per tal d'identificar els usuaris.
- Per tal d'informar els visitants, el Consorci ha senyalitzat la zona on es fa efectiu el tancament de la pista, concretament a Sadernes.

En general el resultat ha estat una ordenació satisfactòria del trànsit i de l'afluència a la zona de Sadernes, gràcies també a l'estreta col·laboració establerta per part del Consorci amb el Cos de Mossos d'Esquadra, el Cos d'Agents Rurals i SEPRONA.

Senderisme

• Arranjament del camí de Sant Aniol (fase III)

Objectiu i justificació:

Millorar les condicions d'accessibilitat del camí pedestre de Sant Aniol d'Aguja, mitjançant la consolidació de la plataforma del camí d'accés.

Aquesta actuació forma part d'una actuació global que s'ha dividit per fases per qüestions pressupostàries.

Cal tenir en compte el valor històric d'aquest camí, així com el seu valor estratègic pel que fa a l'ordenació de l'ús públic de l'espai protegit. Tant és així que la seva

recuperació ha esdevingut una de les demandes històriques més recurrents de l'espai, tant per la població local, com les entitats i els visitants.

Descripció:

Consolidació dels camí mitjançant el repicat de la pedra i replanat de la plataforma amb material generat in-situ, així com la desbrossada dels laterals del camí.

Execució i resultats:

- Aquesta actuació s'ha dut a terme mitjançant un ajut del Departament de Territori i Sostenibilitat, concretament les subvencions destinades als espais naturals de Catalunya.
- Els treballs han estat realitzats per part de l'empresa OCMA, que ja té experiència en actuacions de recuperació de camins tradicionals.
- Els treballs realitzats durant aquesta fase són:
  - o Eixamplament de la plataforma del camí a la zona de la resclosa del Gomarell.
  - o Eixamplament d'una passera del camí amb estructura metàl·lica i de fusta.
  - o Construcció d'un nou pas dins el llit per l'actual camí existent.
  - o Formació de la plataforma sobre la roca del costat de la llera aigües Amunt del Citró.

• Adequació del Salt de la Núvia

Objectiu i justificació:

Millorar les condicions d'accessibilitat del camí pedestre de Sant Aniol d'Aguja a la Muntada pel Salt de la Núvia.

Per fer aquests treballs es segueixen les prescripcions tècniques de l'historiador Miquel Àngel Fumanal, en fases prèvies del projecte de conservació i millora del camí de Sant Aniol.

Cal tenir en compte el valor històric d'aquest camí, així com el seu valor estratègic pel que fa a l'ordenació de l'ús públic de l'espai protegit, en formar també part del GR-11. Tant és així que, tal com passa amb el camí de Sant Aniol, la seva recuperació ha esdevingut una de les demandes històriques més recurrents de l'espai, tant per la població local, com les entitats i els visitants.

Finalment, cal destacar que l'arranjament de camins complementaris al camí de Sant Aniol permet la descongestió de determinats sectors i per tant una millor gestió de l'espai des d'una perspectiva integral.

Descripció:

Consolidació dels camí mitjançant el repicat de la pedra i replanat de la plataforma amb material generat in-situ, així com la reconstrucció dels murets laterals del camí.

Execució i resultats:

- Aquesta actuació s'ha dut a terme mitjançant un ajut de la Diputació de Girona, concretament les *Subvencions per al desenvolupament d'actuacions, per part de consorcis, de conservació del patrimoni natural en espais d'interès natural 2018*.
- Els treballs realitzats han estat:
  - o Formació d'una plataforma de 70 cm d'amplada, mitjançant repicat de la roca mare amb tècniques de ciment hidroexpansiu.
  - o Consolidació de parets estructurals de la plataforma i dels murets de contenció.
  - o Replanat de la plataforma amb material generat en la pròpia obra.

• Manteniment dels itineraris, dels GRs i dels itineraris veïnals de l'EIN

Objectiu i justificació:

L'objectiu és condicionar els sis itineraris de l'Alta Garrotxa per a la pràctica del senderisme, els GR-1 i GR-11 i una sèrie d'itineraris veïnals complementaris.

Els 6 itineraris en qüestió van ser en el seu moment promoguts pel Consorci i el manteniment dels quals és responsabilitat expressa de l'ens. D'altra banda, formen part de l'estratègia d'ordenació de l'ús públic de l'espai juntament amb els GRs, el manteniment dels quals fou delegat per la FEEC al Consorci mitjançant un conveni signat el 2005.

Finalment, en el marc d'aquesta ordenació del senderisme, l'any 2016, el Consorci va signar un conveni amb el Consell Comarcal de la Garrotxa per participar en el *Projecte Garrotxa. Terra de Volcans, Cultura i Identitat-fase II* i en el que s'inclouen una sèrie d'itineraris parroquials que enllaçaven les parròquies de l'espai a la xarxa Itinerànnia.

Descripció:

Desbrossada dels sis itineraris del Consorci, dels GRs i dels itineraris veïnals, tant per al seu manteniment ordinari com per a la resolució d'incidències.
Revisió i repintat de la senyalització horitzontal dels itineraris i dels GRs

Execució i resultats:

- Per tal d'executar els treballs es va formalitzar una pròrroga al conveni que es va signar l'any 2013 amb el Consell Comarcal de la Garrotxa, com a administració responsable del projecte d'itinerànnia. Aquest conveni ha permès utilitzar els recursos humans d'aquest projecte per coordinar el treball a camp i optimitzar els recursos en coordinar els desplaçaments de les diferents intervencions.
- A través d'aquest conveni s'ha pogut intervenir en els trams més afectats dels GR-1 i GR-11 així com dels 6 itineraris de l'Alta Garrotxa: Sant Aniol d'Aguja, Oix-Vall del Bac, el Mont, Pic de les Bruixes, Bassegoda, i el Talló.
- Complementàriament, per tal de realitzar les intervencions sobre els itineraris veïnals de l'espai, s'ha signat una addenda a l'esmentat conveni, per garantir el seu bon estat. Els itineraris en qüestió enllacen els següents

veïnats de l'espai: Sant Eudald de Jou, Sant Miquel de Monteia, Sant Miquel d'Hortmoier, Pincaró, Monars, Sant Julià de Ribelles.

- Les intervencions han consistit principalment en la desbrossada dels trams més afectats i d'altra banda en el repàs del marcatge horitzontal per garantir el suport a l'usuari.
- Tota la informació s'ha aglutinat en una memòria final:

* Memòria d'activitat, conveni gestió de neteja i manteniment de camins i senders de l'Alta Garrotxa 2018

• Adequació GR-11 entre la Quera i Talaixà

Objectiu i justificació:

L'objectiu és la restitució de l'esllavissada d'un tram de GR-11 entre la Quera i el nucli de Talaixà.

Aquest és un sender cabdal pel que fa a l'activitat senderista, de gran importància a l'Alta Garrotxa, donat que forma part de la xarxa dels senders GR, i que és accés a Talaixà, indret d'interès històric i de referència per l'excursionisme a la Garrotxa. A més, també és un sender utilitzat per ramaders de la zona per moure el bestiar, activitat tradicional que s'està perdent i que és essencial per al manteniment de la ramaderia, principal activitat agrària a l'Alta Garrotxa.

Descripció:

Consolidació del tram del camí esllavissat mitjançant el repicat de la pedra i replanat de la plataforma amb material generat in-situ.

Execució i resultats:

- El projecte ha estat realitzat per Arico Forest, empresa d'experiència contrastada en tasques similars.
- Els treballs han consistit en:
  - Formació d'una plataforma de 70 cm d'amplada, mitjançant repicat de la roca mare amb tècniques de ciment hidroexpensiu.
  - Replanat de la plataforma amb material generat en la pròpia obra.

3. Actuacions de l'àmbit de MEDI SOCIO-ECONÒMIC

Objectius generals:

- Donar suport a l'activitat agrària en general, especialment ramadera, com a principal activitat econòmica de l'espai, però també forestal i agrícola.
- Mantenir els equipaments i infraestructures bàsiques en bon estat (dipòsits d'aigua, xarxa viària...)
- Cercar models per impulsar el sector primari dins l'espai.

Actuacions:

		<i>Estat</i>
ACTI- VITATS SOCIO- ECON.	<i>Suport a iniciatives per al desenvolupament d'activitats agràries tradicionals i fixació de la població</i>	😊 ⁵
INFRAEST. / SERVEIS	<i>Manteniment i millora de la xarxa viària bàsica</i>	😊
	<i>Recuperació del canal de la zona nord-est de Lliurona</i>	😊
	<i>Manteniment dels punts d'aigua</i>	😊

Valoració general:

Aquest àmbit del programa d'actuacions s'ha pogut executar en la seva totalitat. En relació a l'actuació de suport d'iniciatives per al desenvolupament d'activitats tradicionals i fixació de la població, s'han realitzat múltiples actuacions, des de la recuperació d'espais oberts, passant per la millora de la xarxa viària i els punts d'abastament d'aigua, o la millora de camins ramaders necessaris per al desplaçament de ramats, entre altres.

En aquest programa, una de les intervencions més destacades ha estat la recuperació del canal de rec de la zona nord-est de Lliurona, que permet reconduir els volums d'aigua que anirien al poble després de fortes precipitacions.

Una altra de les actuacions realitzades ha estat l'adequació del dipòsit de Bestrecà, si bé era una actuació imputada al pressupost de 2017, finalment s'ha executat al 2018 per garantir la disponibilitat d'aigua al sector durant el segon semestre de l'any anterior.

Finalment, en relació al manteniment i millora de la xarxa viària bàsica s'han executat les sol·licituds de suport emeses pels Ajuntaments membres en el marc de la territorialització i s'han arranjat un parell d'aparcaments de l'eix central que estaven en molt mal estat.

⁵ Aquesta actuació no es descriu com a tal en el detall de les actuacions perquè s'ha desenvolupat de forma transversal en l'execució de la totalitat del Programa d'Actuacions.

Infraestructures i serveis

• *Manteniment i millora de la xarxa viària*

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és mantenir en bon estat els trams de xarxa viària més utilitzats per part dels habitants i usuaris de l'EIN.

Aquesta actuació és una demanda dels Ajuntaments, que tenen dificultats per mantenir la xarxa viària bàsica dels seus municipis i s'articula a través del concepte de territorialització.

Descripció:

Actuacions en trams de la xarxa viària pública, tant de millora del ferm com de neteja de la vegetació circumdant, o bé altres actuacions que s'hagin considerin d'interès.

Execució i resultats:

- Durant aquesta anualitat les actuacions han estat de naturalesa molt diversa segons les necessitats dels diferents consistoris i s'han contractat diverses empreses per a l'execució.
- Les principals actuacions realitzades han estat:
  - Manteniment de la pista de Gitarriu – Tram de les Males Terres. Aquesta actuació s'ha realitzat de forma conjunta amb el consistori de Sales de Llierca. Els treballs han consistit en el formigonat en els trams més afectats pel desgast i el deteriorament a fi i efecte de minimitzar a mig i llarg termini les despeses de manteniment en aquest sector.
  - Millora en el ferm del camí de Sadernes
Aquesta actuació s'ha realitzat de forma conjunta amb l'ajuntament de Montagut i Oix. La participació del Consorci han consistit en el subministrament de sub-base pel tram intervingut.
  - Millora en el ferm del camí de la Muntada
Aquesta actuació s'ha realitzat de forma conjunta amb l'ajuntament de Montagut i Oix. La participació del Consorci han consistit en el subministrament de sub-base pel tram intervingut.
  - Millora de la pista de Toralles
Aquesta actuació s'ha realitzat a petició de l'Ajuntament de Montagut i Oix i ha consistit en l'aportació de subbase i explanació del ferm.
  - Millora de la pista de Vivers a Palou
Aquesta actuació s'ha realitzat a petició de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts i ha consistit en l'aportació de subbase i l'explanació del ferm.

- Complementàriament s'han realitzat intervencions de millora del ferm en dos zones d'aparcament, inclosos els seus accessos:
  - o Aparcament de la Muntada
  - o Aparcament de Sadernes

• **Recuperació del canal de la zona nord-est de Lliurona**

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és la conservació del patrimoni arquitectònic de l'espai i millorar la qualitat de vida de la població, en tant que es protegeix el nucli de les avingudes d'aigua.

Aquesta actuació és una demanda de l'Ajuntament de l'Albanyà, terme al qual pertany el nucli de Lliurona.

Descripció:

Restaurar l'estructures del rec per tal de canalitzar les aigües fluvials i evitar que aquestes sobreixint cap al nucli habitat.

Execució i resultats:

- Les obres han estat executades per Alexandre Subirachs, amb seu al mateix nucli de Lliurona.
- Les principals actuacions realitzades en aquesta obra han estat:
  - o Desbrossar i estassar la vegetació a l'entorn de l'estructura del rec.
  - o Netejar i destapar el canal des del seu inici fins el camí de la font.
  - o Reconstruir els murs laterals del canal amb pedra de la zona.
  - o Reconstruir el mur de pedra de la zona nord per protegir el nucli habitat.

• **Manteniment dels punts d'aigua**

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és mantenir en bon estat les basses i dipòsits que s'han construït des del Consorci, sent-ne per tant els responsables del seu manteniment.

Aquests punts d'aigua són utilitzats tan per al desenvolupament de l'activitat agrària per part dels habitants de l'espai, com pels serveis d'extinció d'incendis.

Descripció:

Manteniment dels dipòsits d'aigua del Consorci

Execució i resultats:

- Les intervencions durant aquesta anualitat, s'han centrat en l'arranjament del dipòsit de Bestrecà.
- Les obres s'han encarregat a l'empresa Construccions Montmajor.
- Els treballs han consistit en:
  - Buidat i netejat del dipòsit de Bestrecà.
  - Reparació del punt de pèrdua d'aigua del dipòsit.
  - Revisió del funcionament de l'hidrant.
  - Restitució del funcionament del sistema font-dipòsits-basses.

4. Actuacions de l'àmbit de PREVENCIÓ DE RISCOS

Objectius generals:

- Continuar amb la tramitació del PPEIF de l'Alta Garrotxa
- Iniciar algunes de les actuacions del PPEIF tramitant els permisos específicament a l'espera de l'aprovació del PPEIF.
- Disposar d'un servei de vigilància i informació per al control usos i activitats no admesos, especialment aquelles susceptibles de generar un risc.

Actuacions:

		Estat
CON-TROL	Servei de vigilància i informació	😊
PREV. INCEN-DIS	Execució de mesures de prevenció incendis	😞
ALTRES	Neteja de la riera de Beget	😊

Valoració general:

En relació a aquest àmbit d'actuació, cal destacar les tasques realitzades pel servei d'informació i vigilància, imprescindibles per al control d'activitats de lleure al sector de Sadernes i Sant Aniol. Aquestes tasques són imprescindibles en aquest sector de l'espai on l'afluència ronda els 30.000 visitants anuals.

En relació al PPEIF, no s'ha pogut donar continuïtat a la seva tramitació tot i les converses mantingudes amb els organismes implicats en la seva aprovació. A més, durant aquesta anualitat, donat el gran volum d'intervencions no previstes inicialment que s'han arribat a realitzar, i vist que no hi havia cap sol·licitud en aquest sentit, no s'ha executat cap actuació prevista en el PPEIF.

Tanmateix, s'han realitzat una sèrie d'actuacions complementàries clau en la prevenció d'incendis: (i) la recuperació d'espais oberts; (ii) la planificació, juntament amb el GRAF i el DARP, d'una sèrie de cremes controlades al sector de Can França i Monars, i que s'executaran durant el 2019.

Finalment, i a petició de l'Ajuntament de Camprodon, s'ha procedit a la neteja de la riera de Beget, per minimitzar el risc d'avingudes en aquest sector de l'espai.

Planificació, control i vigilància

• Servei de vigilància i informació

Objectiu i justificació:

L'objectiu del servei és informar i sensibilitzar els visitants de l'EIN en relació al compliment de les normatives vigents de l'EIN.

Aquesta actuació és una demanda dels Ajuntaments més afectats per la sobrefreqüentació, especialment el terme de Sales de Llierca i el de Montagut i Oix.

D'altra banda, s'ha constatat que l'existència d'una patrulla disminueix les activitats incompatibles a l'espai minimitzant així els riscos.

Descripció de l'actuació:

Execució de les tasques vinculades a la informació i sensibilització del visitant així com al control d'activitats incompatibles i l'aplicació de les principals regulacions a l'eix central de l'EIN

Execució i resultats:

- Aquesta actuació l'han executat el *Servei de Guarderia Rural*, centrat principalment en tasques de vigilància i control, i *Tosca*, que realitza tasques d'informació i sensibilització.
- En total s'han executat 34 serveis de 6h, amb dos informadors (per qüestions de seguretat). Els serveis s'han distribuït en caps de setmana i dies aleatoris des de mitjans de juliol fins a mitjans de setembre.
- Les principals tasques realitzades són:
  - Informar els visitants sobre les principals regulacions d'ús públic de l'espai i aspectes generals de l'espai (valors naturals, oferta de senders, etc).
  - Identificar els principals usos i activitats no permeses a la zona.
  - Coordinar-se amb els cossos de seguretat i emergències en cas que sigui necessari.
  - Redactar una memòria final os s'aglutini la informació recollida diàriament.
- Tota la informació s'ha aglutinat en una memòria final per cadascun dels serveis:

* *Informe de la temporada 2018 del Servei de Guarderia Rural.*

* *Memòria d'actuació del Servei d'Informació a la zona de Sadernes i Sant Aniol. Setmana Santa i estiu 2018.*

Altres

• **Neteja de la riera de Beget**

Objectiu i justificació:

L'objectiu de l'actuació és la desbrossada i neteja de la riera de Beget per minimitzar el risc d'avingudes.

Aquesta actuació es realitza a petició de l'Ajuntament de Camprodon.

Descripció:

Neteja de la riera de Beget

Execució i resultats:

- Aquesta actuació ha estat realitzada per l'empresa *La Fageda* empresa amb experiència en la realització de tasques similars a l'EIN
- Els treballs han consistit en la desbrossada i tala d'arbres a la riera de Beget, en el tram comprès entre els dos ponts.
- Posteriorment s'han tractat les restes vegetals i retirat tots els arbres per garantir el correcte curs de l'aigua en cas d'avinguda.

5. Actuacions en l'àmbit de COMUNICACIÓ I FORMACIÓ

Objectius generals:

- Difondre les actuacions que realitza el Consorci a través de la web, les xarxes socials i el butlletí
- Participar d'actes i jornades on el Consorci pugui informar de la tasca que realitzar al territori
- Intercanviar experiències amb altres institucions
- Establir mecanismes participatius amb altres agents del territori
- Formar estudiants universitaris en el marc de les seves pràctiques professionals

Actuacions:

		<i>Estat</i>
Comunicació i formació	COMUNICACIÓ	
	Manteniment de la pàgina web i xarxes socials	😊
	Nova web i nou butlletí del Consorci	😊
	Tríptics i material informatiu	😐
FORMACIÓ		
Conveni de cooperació educativa per la formació d'estudiants universitaris	😊	

Valoració general:

Aquest àmbit del Programa d'Actuacions s'ha pogut executar gairebé en la seva totalitat, duent a terme les principals tasques de comunicació previstes en el mateix Pla de Comunicació de l'ens.

L'única actuació que no s'ha executat ha estat, vist l'estoc d'anys anteriors, la reedició de cap del material informatiu.

En aquest sentit però, cal esmentar que s'ha col·laborat a través de l'adquisició d'exemplars, en l'edició del llibre *Caminant per l'Altra Garrotxa*, del Sr. Esteve Serra.

Cal destacar especialment durant aquesta anualitat, l'esforç realitzat en la renovació de la pàgina web del Consorci i del Butlletí@, i que finalment es van poder publicar a principis de 2019.

D'altra banda, tot i no estar previst inicialment, s'han realitzat tasques de formació estudiants universitaris, en aquest cas de la UdG, amb el qual s'ha establert un conveni de col·laboració que ha permès enriquir les dues parts.

Difusió i comunicació

• *Manteniment de la pàgina web i les xarxes socials*

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és fer més presents respecte la societat i les institucions, les accions que porta a terme el Consorci de l'Alta Garrotxa i permetre un canal de participació.

Descripció:

Introducció de les notícies més rellevants del Consorci a la web de l'ens
Actualització del <i>facebook</i> amb les últimes informacions, tant de l'ens com vinculades a l'àmbit de l'espai
Resposta a les demandes i sol·licituds plantejades pels usuaris a través d'aquests canals
Edició i enviament periòdic del butlletí electrònic

Execució i resultats:

- L'actuació s'ha dut a terme amb el personal propi del Consorci.
- La publicació de les notícies s'ha fet periòdicament, tant a la web com a les xarxes socials.
- Els posts més destacats han estat:
  - o Les obres de consolidació de la Rectoria de Sant Aniol.
  - o Activació del servei d'informació i vigilància i la regulació de l'accés motoritzat.
- El butlletí electrònic s'ha publicat cada dos mesos (6 vegades).

• *Renovació de la pàgina web i del Butlletí@*

Objectiu i justificació:

L'objectiu d'aquesta actuació és actualitzar la tecnologia utilitzada per la web del Consorci a fi i efecte garantir la compatibilitat amb els navegadors actuals, així com amb altres suports, com smartphones i tablets,

Complementàriament, s'ha considerat necessari renovar la imatge de la web i la del butlletí@.

Cal tenir present que actualment, la web, les xarxes socials i el butlletí electrònic són les plataformes de referència més directes sobre el Consorci i l'espai per a la majoria d'usuaris de l'Alta Garrotxa.

Descripció:

Confecció d'una nova web del Consorci.

Confecció d'un nou Butlletí@.

Execució i resultats:

- L'actuació s'ha dut a terme entre el personal del Consorci, sobre tot per la revisió i estructuració de continguts i per part de l'empresa *Finismedia*, que ha encapçalat l'execució tècnica.
- Les principals tasques han estat:
  - o Revisió dels continguts i els textos de la web.
  - o Reestructuració dels apartats de la web.
  - o Disseny de la web i del butlletí.
  - o Programació de la web i introducció de les dades acordades.
  - o Migració de l'allotjament a un nou servidor.
  - o Posada en marxa de la nova web i del nou butlletí.
- Per més informació veure pàgina web www.altagarrotxa.org.

Formació

- **Convenis de cooperació educativa per la formació d'estudiants universitaris**

Objectiu i justificació:

Aquesta actuació té un doble objectiu. D'una banda, permet al Consorci fer front a projectes d'envergadura sobre el coneixement del territori i obtenir suport a les principals tasques de gestió ambiental de l'ens. De l'altra, l'experiència de tutorització acumulada per l'àrea tècnica permet orientar els esforços i la dedicació dels alumnes de manera que treguin el màxim profit, tant en coneixements, com en habilitat i aptituds.

Des de la seva creació, el Consorci de l'Alta Garrotxa ha acollit estudiants en pràctiques a fi i efecte que puguin realitzar o bé les seves pràctiques acadèmiques externes o bé dels treballs de final de carrera, de Grau o de Màster.

Descripció de l'actuació:

Determinació de l'àmbit de formació/col·laboració de l'alumne, tutorització de les tasques assignades, coordinació de projecte.

Execució i resultats:

- Enguany s'ha realitzat un conveni de cooperació educativa amb l'Aniol Ventolà, en el marc de l'assignatura de pràctiques acadèmiques externes del Grau de Ciències Ambientals de la Universitat de Girona.

Memòria del Programa d'Actuacions 2018

- En aquest cas, l'estudiant no ha realitzat tasques només en una línia determinada sinó que ha participat activament en tots i cadascun dels àmbits de gestió del Consorci.

Sara Sánchez Olmo
Àrea tècnica

Olot, a 22 de març de 2019